

قد يحوي التفاصيل من يستحضر الجمل

البحر الزخار من قلم ابي عمار

او

در ياب په کوزه کين

يعني

ضروری مسئلے فرائض او شرائط د کلمے عقیدہ ، اسماء حسنی
دہ شعور و نور و مومنہ ، د موج فرائض او مستحبات ، د اوداس فرائض او مفسدات ،
د غسل فرائض مستحبات او اقسام ، د حج اقسام فرائض او مستحبات وغیرہ)
په لنډو شعرونو کيس راجمع کول

Akhtar Afridi

یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاؤن لوڈ کیا گیا ہے۔

عظیم الشان خوشخبری

★ اب مکتبہ اشاعت آپ کے جیب میں ★

دنیا میں کسی بھی جگہ علماء جماعت اشاعت التوحید والسنتہ کے تمام تصانیف
Play Store اور Website سے بالکل فری انسٹال / ڈاؤن لوڈ کریں۔

انسٹال / ڈاؤن لوڈ کرنے کا طریقہ

Play Store سے " مکتبۃ الاشاعت " انسٹال کرنے کے بعد ایپ میں مطلوبہ کتاب ڈاؤن لوڈ کریں
نیز اپنی کتاب کو Play Store / Website پر مفت شائع کرنے کے لیے بھی رابطہ کریں۔

نوٹ

ویب سائٹ پر جماعت اشاعت التوحید والسنتہ کے تمام تصانیف مثلاً تفاسیر، فتاویٰ جات، شروح، سوانح حیات،
نوٹس، درس نظامی کے کتب وغیرہ دستیاب ہیں آپ وقتاً بوقتاً Play Store اور website پر چیک کیا کریں مزید
معلومات کے لیے دیے گئے واٹس ایپ نمبر پر رابطہ کریں۔ وہاں آپ کو آسانی کے لئے مطلوبہ کتاب کا link دیا
جائے گا اور آپ کو بہترین رہنمائی دی جائے گی جس سے آپ کو مطلوبہ کتاب آسانی سے ملے گا۔ پلے سٹور پر ترجمہ
و تفسیر یا سورتوں کے نوعیت والے تصانیف دستیاب ہوں ہیں کیونکہ ایک PDF میں اس کا مطالعہ مشکل ہوتا ہے
تو ہم نے آسانی کے لیے ہر ایک پارے کے لیے الگ الگ بٹن بنایا ہے تاکہ قارئین کے لیے پڑھنے میں آسانی
ہو باقی تمام نوعیت کے تصانیف مندرجہ ذیل ویب سائٹ پر دستیاب ہوں گے۔ جو Goggle پر مزکورہ ویب
سائٹ میں سرچ کرنے سے یا ہمارے مندرجہ بالا app " مکتبۃ الاشاعت " کو پلے سٹور سے انسٹال کرنے کے بعد
ایپ میں سرچ کرنے سے ملیں گے۔ آسانی کے لیے ویب سائٹ پر links ملاحظہ کیجئے۔ جزاکم اللہ

WhatsApp:0320-1914145

ویب سائٹ maktabatulishaat.com (مکتبۃ الاشاعت ڈاٹ کام)

قد يحوى التفاصيل من يستحضر الجمل

البحر الزخار من قلم ابى عمار

او

درياب په كوزه كنى

يعنى

ضرورى مسئلے (فرائض او شرائط د كلمے , عقيدہ ,
اسماء حسنى , د سورتونو نومونه , د مونخ فرائض
او مستحبات , د اودس فرائض او مفسدات , د غسل
فرائض مستحبات او اقسام , د حج اقسام فرائض او
مستحبات وغيره) په لنډو شعرونو كنى راجمع كول.

تأليف العالم النبيل الشيخ ابوعمار عبدالوكيل بن

شمس الرحمن صاحب

اسم الكتاب : البحر الزخار من قلم ابى عمار

او درياب په كوزه كنى

تأليف : العالم النبيل الشيخ ابوعمار عبدالوكيل

بن شمس الرحمن صاحب

كمپوز : غلام نبى بن ديارخان صاحب

تعداد : ۱۰۰۰

اشاعت : اول

فہرست:

۱	۱	سریزہ
۱۷	۲	شروط الصلوۃ
۱۷	۳	ارکان العلاء
۱۸	۴	واجبات الصلوۃ
۱۹	۵	سنت
۲۰	۶	مستحبات دمانحہ
۲۳	۷	مکروہات دمانحہ
۲۴	۸	مفعدات دمانحہ
۲۶	۹	فرائض د اودس
۲۶	۱۰	سنن الوضوء
۲۸	۱۱	مستحباب د اودس
۲۸	۱۲	آداب د اودس
۲۹	۱۳	نوافل د الوضوء
۳۰	۱۴	مکروہات الوضوء
۳۱	۱۵	باب مناهي الوضوء
۳۲	۱۶	نواقض الوضوء
۳۳	۱۷	فرائض د غسل
۳۴	۱۸	سنت د غسل
۳۴	۱۹	د غسل آداب
۳۵	۲۰	اقسام د غسل
۳۶	۲۱	باب الغسل المسنون

۲۲. د حج يو څو ضروري مسائل ۳۶
۲۳. اقسام الحج، حج افراد ۳۷
۲۴. حج تمتع ۳۸
۲۵. حج قران ۳۸
۲۶. فرائض د حج ۳۹
۲۷. واجبات د حج ۳۹
۲۸. سنن د حج ۴۰
۲۹. فرق په مينځ د حج د نارينه او زنانه کبني ۴۱
۳۰. خصوصي احکام د زنانه ۴۲
۳۱. مسنون طريقه د تلبيه ۴۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله على الايمان والاسلام وعلى العقيدة الصحيحة
وسائر اركان الاسلام والصلاة والسلام على سيد الانام وعلى اله
وصحبه الصابرين فى الباساء والآلام اما بعد :

هر مسلمان او كلمه ويونكه او آخرت منونكه انسان د الله د رضا
كولو ، او خان دپاره د بخنه لتولو او مخلوق د الله ته د خير
رسولو او خان دپاره د صدقه جاريه د پريخودو كوشش كوى .
مونږه دا يو خو خبرم چه اول د كلمه ۱۲ فرائض او شرائط دى
دويم عقیده ده .

دریم اسماء حسنی دى .

خلورم اسماء د سورتونو د قرآن دى .

پنځم د مونځ فرائض مستحبات دى .

شپږم د اودس فرائض او مفسدات دى .

ووم د غسل فرائض او مستحبات او اقسام دى .

اتم د حج اقسام او فرائض او مستحبات دى .

اللہ کریم دے دا د خیلے رضا او زمونہ د مغفرت او عوامو رونرو
خویندو او طلباء کرامو او علماء کرامو ته دے اللہ د خیر رسولو
ذریعہ او گرجوی .

اللہ کریم دے په خیل رحمت عظیم باندے زما د والدینو او
استاذانو او زما دیاره صدقہ جاریہ او گرجوی .

اے اللہ ته ئے په خیل دربار کین قبول کرے .

اے زما عظیمہ ربہ د دینہ خلقو ته لویہ فائدہ د خیلے رضا دیاره
اورسوے آمین یا رب العلمین .

بسم الله الرحمن الرحيم

د کلمے طیبے فرائض

په « لا اله الا الله محمد الرسول الله » کین دولس فرض دی .

اجمال په شعر کین :

الفاظ معنی یقین صدق دعوة او محبت دے

اخلاص او انقیاد قبول خه کفر په اصنام

عمل په مقتضی د کلمے او استقامت دے

چه یو پدیکین نه وی دے جنت پده حرام

عبدالعزيز بن باز رحمه الله په مجموع فتاوى كين فرمائى : بعض
اهل علمو د كلمه اته شرطونه ذكر كړى دى او د دوه

شعرونو كين ئه هغه راجمع كړى دى :

علم يقين و اخلاص و صدق مع

محبة و انقياد و القبول لها

وزيد ثامنها الكفران منك بما

سوى الاله من الاشياء قد الها

الاول : علم په معنى د كلمه چه منافى د جهل سره دا ضرورى دى .

الثانى : اليقين المنافى للشك — يعنى د د دى كلمه د ويونكى به
دا يقين وى چه الله لائق د بندگى دى په حقه باند دى .

الثالث : الاخلاص — او د د دى مطلب دى چه بنده خپل رب
لره عبادت خاص كړى بس كله چه خه شخه د الله نه سوى نبى ته
يا ولى ته يا ملك ته يا يو درگاه ته يا يو پيرى او يا د دينه علاوه
بل خه ته منسوب كړى نو دى انسان د الله سره شريك جوړ
كړو او دى شرك د كلمه نه د اخلاص هغه صفت او چت كړو .

الرابع : الصدق — او د د دى مطلب دا دى چه دا ويونكى به دى وينا
كين رشتنه وى زړه به ئه ژبه سره برابر وى او ژبه به ئه د زړه سره
برابر وى .

«فإن قالها باللسان فقط وقلبه لم يؤمن بمعناها فإنها لا تنفعه , ويكون

بذلك كافرا كسائر المنافقين .»

کچرے دا کلمہ پہ ژبہ صرف وائی او د زرہ نہ ئے ددم پہ معنی
ایمان نہ وی نو دا کلمہ دتہ فائدہ نہ ورکوی اوپدم وجه به دم

د عامو منافقانو پشان کافر وی . (مجموع فتاوی ج ۱ ص ۲۳۱)

الخامس : المحبة — ومعناها أن يحب الله عز وجل , فإن قالها وهو

لا يحب الله صار كافرا لم يدخل في الإسلام كالمنافقين .

«محبة» مطلب دادم چه ددم ویونکی به د الله سره مینه وی

کچرے کلمہ وائی لیکن دم د الله سره مینه نہ ساتی نو دم

کافر دم او اسلام کسب ندے داخل پشان د عامو منافقانو .

او ددم دلیل «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ الْآيَةَ

, وقوله سبحانه : سورة البقرة الآية ۱۶۵ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ

دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»

السادس : «الانقياد لما دلت عليه من المعنى» یعنی دم کلمے چه پہ

کومه معنی دلالت او کپرو نو هغه ته غارہ کیخودل .

حاصل دا چه یواخر د الله بندگی به کوی او د هغه د حقانیت

عقیده به ساتی کچرے دا کلمہ ئے او وئیلہ لیکن د یو الله بندگی

نہ کوی او د شریعت تابع نہ دم بلکه د شریعت نہ خان غت گنری

نو دم مسلمان نشی کیدم لکه ابلیس او د هغه امثال شو .

یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

السابع : «القبول لما دلت عليه» دا کلمہ چہ پہ خہ دلالت کوی ہغہ قبول چہ ہغہ صرف د یو اللہ بندگی دہ او د غیر اللہ بندگی پریخودل .
الثامن : «الکفر بما یعبد من دون الله» کفر کول پہ ہغہ الہو چہ د اللہ نہ علاوہ د ہغوئی بندگی شوم وہ .

او د غیر اللہ د بندگی نہ بیزارہ کیدل او د ہغہ د بطلان عقیدہ ساتل اللہ کریم فرمائی «فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
(۲۵۶ البقرہ) . (مجموع فتاوی ص ۲۳۱، ۲۳۲)

ددینہ علاوہ خلور شرطونہ چہ ہغہ ہم فرائض دی کلمہ کبش ہغہ ہم خہ مجموع فتاوی ذکر کپی دی او خہ نور علماء .
(۱) الفاظ د کلمے فرض دی .

یو دا چہ دا الفاظ صحیح کول فرض دی کچرم یو سرم قصدا د کلمے د محمد الرسول اللہ پہ خائے (محمد) پہ (خاء) سرہ اووائی نو ددم معنی غلطیگی .

بل دا چہ دا الفاظ وئیل فرض دی خاصکر پہ وخت د مطالبہ .
بل دا چہ ہم داسے الفاظ فرض دی خنگہ چہ کلمہ کبش مذکور دی علامہ رازی رحمہ اللہ فرمائی :

کچرم یو سرم لا الہ الا الرحمن اووائی .
لا الہ الا السبحان اووائی .

بلکہ ٲول نمونہ د اللہ ذکر کړی لیکن (اللہ) لفظ باندمے راتلل نہ وی کړی نو دمے مسلمان نشی کړزیدمے .

(۲) معنی د کلمے صحیح کول ځکه چه د کلمے په معنی باندمے یو سرمے نه پوهیگی نو هغه مؤمن نه دمے .

عبدالعزیز بن باز رحمه الله فرمائی :

«وهذه الكلمة العظيمة لا تنفع قائلها ولا تخرجه من دائرة الشرك
إلا إذا عرف معناها وعمل به وصدق به»

او دا عظیمه کلمه ویونکی ته څه فائده نه ورکوی او نه ئے د دائرمے د شرک نه اوباسی مگر هله چه معنی باندمے ځان پوهه کړی او عمل پرمے او کړی او تصدیق ئے او کړی .

(۳) عمل په مقتضی د کلمے ځکه چه دمے مخکښ عبارت کښ ذکر شو «الا اذا عرف معناها وعمل به وصدق به» او کله چه عمل او قول او عقیده خرابه وی او صاحب خپل شرک کښ غورزوی نو دا عمل به د کلمے نه خلاف وی « كدعاء الاموات والملائكة والاصنام والاشجار والاحجار والنجوم ونحو ذلك والذبح لهم والنذر والسجود لهم وغيره ذلك »

لکه سوال کول شو د مړو نه یا د ملائکو یا د درگاهونو ، یا د ونو بوټو یا د گټو نه یا ستورو یا داسے نور او دوئی ته حلالے شومے او دوئی له نذر کول شو یا دوئی ته سجده کول شو .

(۴) استقامتہ پہ دم کلمہ فرض دم فرمائی عبدالعزیز بن باز رحمہ اللہ : ومتی وجد من المسلم معناها والاستقامتہ علیہ فہو مسلم حرام الدم والمال .

کلہ چہ د مسلمان نہ دم کلمہ پہ معنی او پدم کلمہ استقامت او موندلے شو نو دم مسلمان دم او ددہ وینہ او مال پہ بل مسلمان حرام دی . (مجموع فتاوی ج ۱ ص ۲۳۲)

العقیدہ فی الاشعار:

رب یسر ولا تعسر وتم بالخیر ۴۰: ۳ ظهر ۷ ذی قعدہ ۱۴۳۲

عقیدہ دم پہ اللہ کرہ مہربان

متبع شہ د نبی آخر زمان

د اللہ صفات بل چاتہ چہ ورنہ کرے

د دنیا نہ بہ رخصت شرع بر ایمان

یو ہستی د پاک رسول پشانے نشتہ

فعل او ترک کنس کامیابی د دوجہان

بل قرآن د پاک اللہ عظیم احسان دم

پاک د ہر قسمہ زیاتی او د نقصان

دا صفت د پاک اللہ غیر مخلوق دم

دروغ و نیلی وو جہم بن صفوان

د الله لیدل ممکن غیر محال دی

د سپورمی پشان به ئے وینی جنتیان

دا لیکل مے وسیله د خپل دیدار کره

په دنیا کنس سوزیدلے په هجران

د جریر په روایت کنس دا مذکور دی

د قرآن سره شاهد دی صحیحان

نه والد دے نه مولود احد صمد دے

نه شبیه ورله خوک شته نه شریکان

د یمین ساق او وجه نه انکار مه کره

بلکه خومره چه مذکور دی په قرآن

په آخر د شیے کنس تیک دا نازلگی

د رزقونو د بخنے کری اعلان

د تمثیل تشبیه نه پاک مے رب سبحان دے

د تجسیم تعطیل قائل دی نافرمان

بلکه وایو زمونږ ایمان دے په صفاتو

په کوم شان چه مناسب وی د سبحان

استوی باندم ایمان حسب البیان دے

کیف او کم کنس توغل کری بدعتیان

ملائک د رب عباد تابعداران دی
 پاک د هر قسمه عیبونو او د عصیان
 رسولان ټول محبوبان الله ته گران دی
 دورے لوئے گناه دی معصومان
 په ایمان کښ فرق نشته ټول نبیان دی
 محمد (ص) پدوئی کښ نمر دم د آسمان
 کتابونو صحیفو کښ خلور غوره
 دا توراة انجیل زبور دم بل قرآن
 باقی سل وے صحیفه چه هدایت وو
 هر کتاب وی په امت عظیم احسان
 آخرت باندے ایمان حسب القرآن دم
 تخاص حساب منی هندوان
 خیر او شر د پاک الله نه لیکل شوم
 په انکارئے چرمے نشے مسلمان
 په مخلوق کښ غوره روره محمد دم
 ورپسے دی درجه کښ ټول نبیان
 دم امت کښ شرافت د صداقت دم
 په صدیق عمر پسے دم پاک عثمان
 د علی په قرابت کښ هیخ شک نشته

خلورم دم درجہ کنش راروان

د حسین حسن نہ زار شم دا گلان وو

لیکن خیال کپرہ د ماما ابن سفیان

کہ انصار کہ مهاجر دی رب ستائیلی

فتح او کورہ گواہ آل عمرآن

امہات المؤمنین مونرہ له مثال دم

عائشہ تہ رب ور کریم عظیم شان

رقیہ ام کلثوم زینب بنات دی

فاطمہ تہ رب ور کبری وو حسنان

د لیکلو د اعمالو کاتبان دی

ناست هر وخت وی په او گو د هر انسان

د نکیر منکر دا سوال او جواب حق دم

عذاب حق دم رونرو نشی رافضیان

آخرت کنش به اعمال تللے کیری

وزن حق دم دا اعلان دم د قرآن

پاک نبی به دکوثر په حوض ولاړ وی

وی ساقی به د محشر پدم میدان

شفاعت باند دم ایمان لره صاحبه

چه نصیب دی شفاعت شی په ماگران
خوش نصیبه به جنت کنس همیشه وی
هر بیان په هغه کم دم هر بیان
چه دم زړه کنس خه تیریگی ملاویگی
دم سره چه خوشحالی شی دعیان
د بدبختو کافرانو سوزیدل دی
کریدل دی جریدل دی هر زمان
مؤمنان کهنکاران به تره بهر کپی
مهربان دم مهربان دم مهربان
ام عیانه مهربانه پاک سبحانه
ته نه معاف کره نافرمان دم نافرمان

(من قلم الشيخ ابو عمار ۴۳: ۴، ۷ ذی قعدہ ۳۲ هجری — ربنا تقبل منا انک انت السميع العليم)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
«وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی»

(اشعار)

اللہ تہ الاول تہ الآخر تہ ہر زمان تہ
شریک درخہ شوک نشتہ الاحد بدوجہان تہ
اللہ تہ الرشید الرحیم الرحمن تہ
یا الرافع الرقیب الرزاق سرہ عیان تہ
تہ رب العلمین تہ الرؤف مہربان تہ
الصمد الصبور ذوالجلال والاکرام تہ
الباسط الباری الباعث البصیر
الباطن الباقی البدیع البر ماتہ گران تہ
الواجد الواحد الودود الوہاب
الواسع الوارث تہ مالک د کل جہان تہ
الوالی الولی تہ الوکیل تہ کافی تہ
الہادی رالیگونکے د رسلو د قرآن تہ
یا الجامع الجلیل الجبار رحم اوکرے
الخالق الخافض الخبیر پہ ہر انسان تہ
الحي الحميد الحبيب الحفيظ

الحکم الحکیم ته الحق پہ پاک قرآن نئے

الملك المؤمن المهيمن المجيد

هم ته مالک الملک نئے المقیت د هر حیوان نئے

المنتقم المغنى المانع المتين

المحصى المصور دهر كون ومكان نئے

المقسط المعز والمذل المتعالى

مالک يوم الدين نئے المجيب د ناتوان نئے

هم ته المقدم المؤخر نئے د هر شى نه

المحى المميت د هر ذى روح پدم جہان نئے

يا النافع والنور والشهيد والشكور

ياربه ته نئے قبول کرے السميع والسلام نئے

العدل العزيز العليم العظيم

يا ربه معافى او کرے العفو د عصيان نئے

پر دم اچول ستا دى الغفار المغنى

ام ربه الغفور نئے نہایت مہربان نئے

يا ربه الفتاح نئے القهار القيوم نئے

القادر القديم ته په هر جن وانسان نئے

القابض الكريم والباطن الحلیم

المبدى المعيد القوى په هر سلطان نئ

الماجد المجيد نئ العلى الكبير

الضار المقتدر سره نئ پريگدم عجب شان نئ

الله ته اللطيف نئ هر خه وينع التواب نئ

توبه مع ده زما ربه بيا به نه كوم على شان نئ

اشعار اسماء سور القرآن لضبط الخواص والعوام

فاتحه او بقره آل عمران

دا چينى دى دتوحيد عظيم الشان

دا نساء او مائده انعام انعام دے

په اعراف انفال توبه يونس پشان

هود يوسف رعد پشان د ابراهيم دى

حجر نحل اسراء كهف دى گويان

كه مريم طه كه ثومره انبياء دى

حج دتولو مؤمنانو نور فرقان

شعراء نمل قصص او عنكبوت

روم لقمان سجده احزاب كرى دسبحان

دسبا فاطر یس ته کړل صفت
 ص زمر دحوامیموپه بیان
 محمد ته فتحه ورکړه دحجرات
 په مضمون دق او زاریت پشان
 طور او نجم قمر واره درحمان دی
 واقعہ حدید دی دوارہ شاہدان
 ہر انسان مجادلہ کړی حشر ہیر کړی
 شی بہ نیغ ممتحنہ کنس صف پشان
 پہ جمعہ منافقون پہ تعابن شی
 طلاق روکړه دے تحریم له ملک ودان
 او قلم لیکی حاقہ شتہ پہ معارج شہ
 نوح او جن او مزمل ددے داعیان
 مدثر لہ قیامت دہر بہتر دے
 مرسلات نباء ددی دی گواہان
 نازعات او عبس بل کورت
 انفطار مطففین دی ټول یوشان
 انشقاق چہ د بروج شی اے طارقہ
 نوخوک اعلیٰ خوک عاشیہ فجر پشان
 پہ بلد کنس شمس او لیل پسی ضحیٰ شی
 انشراح لہ تین علق دی موجودان

قدر و کپرہ بینہ او زلزال شتہ دے
عادیات پہ قارعہ کسب وی روان
تکاثر باندے دے عصر تباہ نکرے
ہمزہ وائی چہ ہلاک شو خارشان
فیل قریش تہ ماعون کرل رب جلیل
پہ کوثر دے کافرانو لہ حرمان
نصر ہلہ پہ لہب شی چہ اخلاص شی
فلق ناس دی ملغلرے دسبحان

بسم الله الرحمن الرحيم

شروط الصلاة

د مانځه دپاره اته شرائط دى (۱) په عامو اوبو باندې اودس
 کول (۲) د لونه او د وږم پليتنى نه د جامه پاکول (۳) پاکوالى
 د ځانې (۴) پاکوالى د بدن (۵) د عورة پټول (۶) قبلې ته مخ
 کول (۷) نيت کول (۸) پيژندل د وختونو د مانځه .

اشعار

مانځه لره شروط پوره اته دى مهربان
 په مطلق اوبو باندې اودس دې شم قربان
 په خاوره تيمم دې که اوبه مذکورې نه وي
 پاکوالى د جامه او د بدن بل د مکان
 عورت خپل پټول دى بيا قبلې ته مخ کول دي
 ووم نيت دې په آخر کښ د وختونو دې عرفان
 پديکښ که يو شرط شو چانه پاتې مونځ باطل دې
 په هر صورت کښ نه کيرى عمد وى که نسيان

ارکان الصلاة

ارکان د مانځه شپږ دى : (۱) تکبير اولى (۲) قيام (۳) قراءه (۴) رکوع
 (۵) سجده (۶) قعدہ اخيره .

اشعار

ارکان د مانخه شپړ دی یو تکبیر افتتاح ده
قیام. قرآءة. رکوع. سجده. قعدہ. ده په خاص شان

پدے کښ چه یو پاتے شی نو مونخ پرے فاسدیگی
لازم ده چه پدے به دوباره کوی اتیان

واجبات الصلاة

واجبات د مانخه اووه دی : (۱) ونیل د فاتحه (۲) قعدہ رومبی
(۳) ونیل د تشهد په قعدہ اخیره کښ (۴) تیز ونیل د قرآءة په
جهری مونخ کښ (۵) پت ونیل د قرآءة په خفی مونخونو کښ
(۶) ونیل د قنوت په وتر کښ (۷) تعدیل د ارکانو .

اشعار

واجب دی پوره اووه یو دے قرآءة د فاتحه
قاندے اولنی ته هم واجب وانی ملیان
قرآءة د تشهد په ثانیه کښ ضروری دے
په وترو کښ قرآءة دے د قنوتو پوه کره خان
جهریو کښ امام به تلاوت کوی په جهر
سریو کښ اخفاء ده بل تعدیل دے د ارکان

قرآءة د تشهد قعدے اولی کسب په ما گران
 قرآءة د فاتحہ دے رکعتونو روستنو کسب
 بغیر د افتتاح نہ تکبیرونه بل سلام
 ددے په پریخودو باندے ہیخ شے نہ لازمیگی
 په قصده وی که په هیره خکه رب دے مهربان

مستحبات د مانخه (ص ۱۰)

په مانخه کسب پنخویشت مستحبات دی : (۱) د سجدے خائے ته
 کتل (۲) په رکوع کسب خپلو قدمونو ته کتل (۳) په سجده کسب
 نرمے د پوزے ته کتل (۴) په قعدہ کسب خپلے سینے ته کتل (۵) پوره
 سورة ونیل علاوه د فاتحہ نه (۶) تکبیر ونیل د مقتدی دی په پته (۷)
 لاس په زنگونونو کیخودل او گوتے کهلاول (۸) غورول د ملا په
 رکوع کسب (۹) د سر برابرول د اوگو سره (۱۰) پورته کول د سر
 د سمع الله لمن حمدہ سره (۱۱) سجدے له تلو په وخت کسب اول
 زنگنان کیخودل (۱۲) لاس کیخودل پس د زنگنانو نه (۱۳) پوزه
 کیخودل پس د لاسونو نه (۱۴) تندے کیخودل پس د پوزے نه
 (۱۵) جدا کول د لاسونو د ترخونو نه (۱۶) خپته د پتانو نه لرم
 ساتل او زنانه به ئے جخت ساتی (۱۷) د خپو گوتے قبلے ته مخامخ
 کول (۱۸) اچتول د سرد تکبیر سره (۱۹) تسبیحات ونیل په سجده
 کسب برابرہ خبره ده که درے وی که پنخه او که اووه (۲۰) پورته

کول د لاسونو روسته د پورته کولو د سر نه (۲۱) پورته کول د
 زنگونونو روستو د پوره کولو د لاسونو نه (۲۲) دویم رکعت کبش د
 دویم سجده نه روستو په گسه خپه باندے کیناستل (۲۳) سمه
 خپه اودرول او گوتے قبلے ته مخامخ کول (۲۴) لاسونه په پتنانو
 باندے کینخودل او گوتے کهلاوہل (۲۵) پس د تشهد نه درود وئیل
 په نبی علیه السلام او بیا خی او گس طرف ته سلام گرخول او بیا د
 نبی علیه السلام نه نقل شومے دعا گانے لوستل .

اشعار

پنخوشت مستحبات دی په مانخه کبش خان خبر کره
 ولاړه کبش سجده خائے ته کتل دی قدردان
 رکوع کبش خپلو خپو ته په سجده کبش سر د پوزمے
 نظر کبش راوستل دی دغه کار دے ډیر آسان
 په ناسته مونخ کونکے به سینے خپلے ته گوری
 سیوی د فاتحه پوره سورة دے د قرآن
 په پته تکبیرونه مقتدی لره وئیل دی
 ووم لاس په زنگونو کینخودل دی مهربان
 اتم ملا غورول دی په رکوع کبش امے طالبه
 نهم سر کبش به ئے نه وی د اوگونه څه میلان

لسم سر اوچتول دی پہ تسمیع خہ یولسم
 سجد م تہ رسیدو کین کیخودل دی زنگنان
 لاسونو پسے پوزہ بیا تند م خپل کیخودل دی
 لاسونہ د ترخونو جدا کول واورہ بیان
 سر م بہ خپلہ خیتہ پتنانونہ جدا کپری
 پیوستہ بہ ن ساتی دغہ د م حکم د زنان
 قبلے تہ د خپو گوتے مخ کول دی وولسم دی
 بل سر اوچتول شو پہ تکبیر واورہ اعلان
 سجدہ کین تاق وئیل د تسبیحاتو مستحب دی
 کہ در م وی کہ پنخہ وی یا شی ووه تہ رسان
 شلم لاس پور تہ کول روستو د سر نہ مستحب دی
 بیا لاس پسے اوچت بہ کپری د زمکے زنگنان
 سجد م ثانیہ نہ دویم رکعت تہ چہ اوچت شی
 التہ خپہ خورول پر م کیناستل دی کار آسان
 د خئی خپے اودرول گوتے قبلے تہ مخ کول دی
 کھلاؤ گوتے لاسونہ کیخودل پہ پتنان
 پدغہ شان حالت کین تشهد پکین لوستل دی
 د جبے او د زپہ نہ چہ د م اوبخی سبحان
 بیا پس د تشهد نہ درود وئیل دی پہ نبی (ص)
 بیا خئی اوکس طرف تہ د م سلام حق د انسان

مأثور م دعا گانے لاس پہ مخ باند م راخکل

آداب دی مونخ نہ روستو بیانی ئے عالمان

آداب مستحباتو پریخودو باند م خہ نشسته

لیکن پہ اداء کولو کبئ ئے ڀیر اجر و احسان

مکروهات د مانخه

پہ مانخه کبئ لس مکروهات دی : (۱) بر عذرہ پہ پرلت خہ
 کیناستل (۲) شمیرل د آیتونو پہ لاس سرہ (۳) خنگلے غورپول
 پہ سجدہ کبئ پشان د گیدر (۴) کتل پہ سترگو سرہ خی او
 گس طرف تہ (۵) پتول د سترگو دی بر د عذر نہ (۶) د سترگو
 اپول خائے د سجد م نہ (۷) ستومانی ویستل د بدن (۸) باسئ
 کول — اول خو خوله د م بندہ کپی او کہ بندہ نہ شی نو گس
 لاس د م پہ خوله باند م کیردی (۹) لوبے کول خیلو جامو سرہ
 وغیرہ (۱۰) د صف نہ روستہ خانلہ ودریدل .

اشعار

مانخه کبئ مکروهات دی پوره لس خان پہ خبر کرہ

لازم دی مونخ کونکی لہ چہ اوساتی ترم خان

بر عذرہ پہ پرلت خہ کیناستل دی بل شمارل

پہ لاسو دغہ مونخ کبئ آیتونو د قرآن
 یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

گیدر پشان خنگلے غورول دی پہ سجده
کتل خی کس طرف ته پتول شو د عینان
د کانرو انرول خائے د سجدے نه بر حاجته
مکروه دی په مانخه کنس ستومانی ویستل د خان
باسی مونخ کنس کول خوله جختول چه کله راشی
که بیا هم منع نشی لاس به گدی به شفتان
نهم لوبے کول راتولول شو د جامو
یا خان مشغولول په خیلو لاسو او په زبان
لسم صف پریخودل دی شاته خانله اودریدل دی
دا یاد کره دعا او کره یادول نه دی آسان

مفسدات د مانخه

مفسدات د مانخه خوارلس دی : (۱) غاره تازه کول بلا عذره (۲)
پرنجی کونکی ته یرحمک الله وئیل (۳) اجنبی امام ته فتحه ورکول
په مانخه کنس (۴) لا اله الا الله وئیل (۵) بنکاره کیدل د عورة (۶)
په تیزه جړا کول (۷) د سلام جواب ورکول (۸) یادیدل د قضا
مونخ کچرم صاحب الترتیب وو (۹) عمل کثیر که په لاس وو او
که په نور خه وو (۱۰) خبرم کول که عمدا وی او که په هیسه وی

(۱۱) خوراک خکاک کول (۱۲) پہ مانخہ کنس آہ کول (۱۳) پہ
تیزہ باندے خندا کول (۱۴) بے ہوشہ کیدل .

اشعار

چہ مونخ پرے فاسدیگی ہفہ خوارلس دی طالبہ
یو غارہ تازہ کول دی بلا عذرہ د انسان
پرنجی خہ اوریدنکی لہ جواب ور کول لازم دی
پہ مونخ کنس پہ جواب سرہ فاسد شی مونخ د خوان
دریم فتح ور کول د بل امام تہ پہ مانخہ کنس
پہ لالہ الا اللہ جواب کپی د انسان
عورہ بنکارہ کول شو بل آواز اوچتول
جراد مصیبت نہ نہ د یاد نہ د جنان
پہ جبہ یا پہ لاس باندے جواب شو د سلام
صاحب وی د ترتیب قضائے یا دہ شی کوم آن
پہ لاس یا بل اندام باندے خو خلہ کار کول دی
خبرے شومے پہ مونخ کنس پہ عمد وی کہ نسیان
خوراک یا سکاک کول شو یادخولے نہ آہ ویستل شو
خندا او قہقہہ یا بے ہوشی شوہ د انسان
پہ قصد وی کہ پہ ہیرہ پدے تولو مونخ ماتییگی
واجب پدے انسان دی چہ پرے بیا او کپی اتیان

فرائض د اودس

پہ اودس کبب ځلور فرض دی : (۱) د ټول مخ وینځل (۲)
 وینځل د لاسونو سره د ځنگلو نه (۳) مسح د ځلورمه حصه د
 سر (۴) وینځل د خپو سره د گیتو نه .

اشعار

اودس کبب ځلور فرضه مخ اولاس اوخپه وینځل دی
 د سر مسح په مینځ کبب ذکر شوم په قرآن
 د ځائ د راختلو د ویختو نه لاند م زنه
 دا حد د مخ وینځلو د رسا تر ذن ان
 لاسونه تر پر کو اوخپه گیتو پورم وینځل دی
 د سر په ځلورمه حصه مسحه ده عیان
 د یو یا څه حصه د یو که پاتر شوه طالبه
 مونځ نه کبیری لازم ده اعاده پدم انسان

سنن الوضوء

په اودس کبب لس سنت دی : (۱) په اول د اودس کبب بسم الله
 وئیل (۲) درم پیرم لاس وینځل (۳) مسواک کول (۴) خوله
 کبب اوبه اچول (۵) پوزه ته اوبه اچول (۶) د غوگونو مسح کول
 په کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

(۷) د گیرم خلال کول (۸) هر اندام درم پیرم وینخل (۹)
استنجا کول پہ گتہ یا پہ لوتہ (۱۰) استنجا کول پہ اوبو باندے .

اشعار

سنت دی پورہ لس پہ اوداسہ کنبس بسم اللہ
سنت دی پہ اول د اوداسہ کنبس مہربان
درم خله لاس وینخل دی مخکنس لوخی کنبس وھونہ
مسواک دے بل سنت د پاک نبی آخر زمان
خولے پوزمے تہ اوبہ وراچول صفا کول
اوبو د سر خہ مسح بیا کول د اذنان
پہ گوتو باندے گیرہ خلال کول کہ دا وی گنرہ
رنگی تہ رسول د اوبو فرض دی ہر آن
خلال د خپو د گتو دے سنت کہ دا جدا وی
کہ جحتے وی لوندول تہ فرض عین دی پہ ما گران
اتم د هر اندام پہ درم کرتہ خہ وینخل دی
نہم شوہ استنجا پہ گتہ لوتہ یا دا شان
لسمہ استنجا شوہ پہ اوبو چہ دا موجود وی
سنت دی دا کارونہ رب دے پوئے کرہ پہ قرآن

مستحبات د اودس

اودس کبش شپہر مستحبات دی : (۱) نیت کول (۲) پرلہ پسے اندامونہ وینخل (۳) شروع کول پہ خی طرف باندے (۴) لحاظ ساتل د ترتیب (۵) مسح کول د ٲول سر (۶) مسح کول د خت پہ نوو اوبو سرہ .

اشعار

اودس کبش شپہر کارونہ مستحب دی نیت کول
بل پرلہ پسے والے د وینخلو د ارکان
شروع پہ خی طرف دہ بل لحاظ دے د ترتیب
بل مسح د ٲول سر دہ رب دے پاس کرہ پہ میدان
اوبو جدیدہ خہ بل خت مسح کول دی
د بعض علماء نہ منقول ددے نکیران

آداب د اودس

د اودس شپہر آداب دی : (۱) خبرے پریخودل (۲) مضمضہ او استنشاق کول پہ خی لاس باندے (۳) پوزہ پاکول پہ کس لاس باندے (۴) ٲتول د عورہ پہ بیت الخلا کبش (۵) خان ساتل د

مخ کولو اوشاه کولو د قبلے نه په بیت الخلا کښ (۶) نمر او سپوږمى ته نه مخ کول .

اشعار

آداب د وضوء شپږ دى يو خبرم پريخودل
مگر هغه دعاء چه په اعضاء كړى نادان
په خي لاس مضمضه او استنشاق دواړه كول دى
په گس لاس باندې پوزه صفا كول كار د انسان
چه كله استنجا بيت الخلا كښ سرم او كړى
پكار ده چه عورت به پتوى پدم مكان
قبلے ته مخ کول يا شاه کول نه ځان ساتل دى
لازم بيت الخلا كښ كه صحراء وى كه بنيان
شپږ نمر او سپوږمى ته نه مخ کول اونه شاه کول
څه فرق پکښ نشته ابادم که بیابان

نوافل الوضوء

نوافل په اودس كښ شپږ دى : (۱) قبلے ته مخ کول په اودس
كښ (۲) وئیل د دعا دى په وخت د وينځلو د هر اندام كښ
(۳) وړاندې كول د گس خپه بیت الخلا ته (۴) پرتوگ ته
په كتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

اوبه شيندل (۵) لاس راخکل به زمکه پس د استنجا نه (۶) لاس
وينخل پس د رابنکلو نه په زمکه باند م.

اشعار

قبله ته مخ کول شو په اودس نه استنجا کښ
اول دم په شپږ نفلو د اودس کښ مهربان
دويم ذکر دم د هر اندام وينخلو سره روره
اگر چه علامه ابن قيم ئے وئ بطلان
دريم د کسے خپے وړاند م کول بيت الخلاء ته
د خئي وړاند م کول چه بهر کيږي دا انسان
پرتوگ ته د اوبو نوستل پديکښ خلورم دی
په زمکه لاس رابنکل پس استنجا کښ دم احسان
شپږم پس د رابنکلو لاس وينخل بره کتل
دعا ده په اخلاص د پاک الله عظيم الشان

مکروهات الوضوء

په اودس کښ شپږ مکروهات دی : (۱) مخ ته په تيزه اوبه
راخلاصول (۲) په اوبو کښ پوزه سونړل (۳) خولے او پوزم
ته په کس لاس باند م اوبه اچول (۴) خبرم کول په وخت د

استنجا کنب (۵) اچول د بولو او گندگو دی اوبو ته (۶) خپل
عورت ته کتل .

اشعار

مکروهه دی پوره شپږمخ ته اوبه راخلاصول دی
بل پوزه سونږ کول دی په اوبو کنب قدردان
په گس لاس خلے او پوزم ته اوبه وراچول
چه عذر نه هیڅ نه وی دغه کار کنب دم تاوان
خبرم په حالت د استنجا کنب دی مکروه
اوبو ته عورزول د بول غاڼط کنب دم نکران
عورت خپل ته کتل شپږم مکروه ذکر شوم
خان اوساته ددم اجر به درکری پاک سبحان

باب مناهي الوضوء

مناهي د اودس شپږ دی : (۱) اسراف کول په اوبو کنب (۲)
کم والے کول یعنی ډیرم کمه اوبه استعمالول (۳) مسح په خپو
باندے ما سوی د موزم نه (۴) مسح کول په هغه موزه باندے
چه ډیره شلیدلی وی (۵) بنکاره کیدل د عورت په وخت د
اودس کنب (۶) استنجا کول په سم لاس بغیر د عذر نه .
یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

اودس کنب مناهی نه اسراف دے بل تفتیر

بل مسحه شوه په خپو لکه کوی ئے رافضیان

بل مسح د موزو چه په شلیدو کنب وی زیادت

پنخم چه په اودس کنب خپل عورت له کړی عیان

شپرم بغیر د عذره استنجا د ده په سم لاس

خان بچ کړه مناهی نه چه ته بچ شه د نیران

نواقض الوضوء

نواقض د اودس لس دی : (۱) هر هغه شه چه خارج شی یو د دوو لارو نه (۲) قے کول به ډکه خوله سره (۳) خوب (۴) په زوره خندا کول (۵) لیونتوب (۶) بے هوشی (۷) وینه څکل د کونی یا د جور د بدن نه (۸) هغه نشه چه په تلو کنب فرق راولی (۹) توکانرو کنب وینه تلل (۱۰) یقین وی د بے اودسئ او روستو شک وی په اودس کنب .

اشعار

اودس له ماتونکی لس څیزونه دی عیان

چه یو ددوو لارو څه خارج شی د انسان

یا غیر د سبیلین وی سوی براق مخاط نه

بغیر د بیماری او په دغو کسرو او بیا عیان

زیم قے پہ دکہ خولہ شو دریم خوب مستندا
کیہ وی یانے اریخ لکولے پہ مکان

بل مونخ ذات الركوع والسجود کنب قهقهه شوه

پہ مونخ د جنازے کنب صرف مونخ نه شی حرمان

پنخم شپرم جنون او بے هوشی پہ چا راتلل دی

روم وینه خکل د کونی یا جورے د انسان

اتم هغه نشه ده چه په تلو کنب فرق راشی

راجح دے دغه قول دغه وینا کپی صاحبان

یقین وی د حدث روستو وی شک په توضی کنب

توکانرو سره وینه که غالب وی که یو شان

فرائض د غسل

پہ غسل کنب درے فرض دی : (۱) خولہ کنب او به اچول (۲)

پوزہ کنب او به اچول (۳) او به اچول پہ تول بدن باندے .

اشعار

پہ غسل کنب درے فرض مضمضه او استنشاق دی

دریم او به راپول شو او وینخل شود خپل خان

یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

سنت د غسل

پہ غسل کنہ شہرہ سنت دی : (۱) اول دواہ لاس وینخل (۲)
 وینخل د فرج خپل (۳) لرے کول د نجاست د خپل بدن نہ
 (۴) اودس کول مخکن د غسل نہ (۵) اوہ اجول پہ تبول بدن
 درے کرہ (۶) وینخل د خپو دی پہ لرگی یا پہ گتہ .

اشعار

د غسل سنت شہرہ دی دواہ لاس اول وینخل دی
 دوہم فرض خپل وینخل بل نجاست لر کول د خان
 اودس غسل نہ مخکن صرف خپے لے پریخودل دی
 درے وارے پہ بدن بہ د اوہو کوی فیضان
 شہرہ دخپو وینخل دی پہ لرگی اوہا پہ گتہ
 مقصد وی پکس دا چہ دی وینخل پہ لور مکان

د غسل آداب

د غسل آداب شہرہ دی : (۱) پردہ کنہ غسل کول (۲) خپل
 عورت نہ بہ نہ گوری (۳) خیرے بہ نہ کوی (۴) وینخل د خپو

یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاون لوڈ کیا گیا ہے۔

پہ آخر کنس (۵) خان وچول پہ تولیہ باندے (۶) درود وئیل پہ
نبی علیہ السلام باندے .

اشعار

آدابو کنس یو غسل داسے خائے کنس چہ پناہ وی
عورت خپل تہ مہ گورہ د خبرو ساتھ خان
د خپو وینخل آخر کنس پہ تولیے خان وچول دی
درود غسل نہ روستو پہ نبی آخر زمـان

اقسام د غسل

غسل پہ دوہ قسمہ دے وجوبی او احتیاطی : (۱) انزال د منی پہ
شہوة سرہ (۲) احتیاطی — ہفہ شوک چہ پاسی د خوب نہ او
منی نے یا مزی نے اولیدہ او دہ تہ احتلام یاد نہ وی نو حکم بہ
کولے شی پہ غسل باندے احتیاطا . (تفصیل فی الاشعار)

د غسل دوہ اقسام دی وجوبی او احتیاطی

اول لہ درے اسباب دی خان پرے پوہہ کرہ طالبجان

پہ توپ او پہ شہوت سرہ منی خارجیدل دی

سرے وی او کہ بنخہ کہ اودہ وی کہ یقظان

پہ حیض او پہ نفاس باندے ہم غسل لازمیگی

چہ کله پاکی راشی کری پہ غسل به اتیان

منی مذی وتل وی لیکن خوب ورته یاد نه وی

اختیاط دپاره غسل نه چہ فرض پہ قرآن

باب الغسل المسنون

پہ نزد د امام ابوحنیفه رحمہ اللہ باندے اول غسل د جمعے دویم
غسل د اخترونو دریم غسل د ورخ د عرفے خلورم غسل د احرام
پہ وخت د میقات کنیں .

جمعے او اخترونو عرفے له بل احرام
مسنون دی خلور غسله دغه قول دے د نعمان

بسم الله الرحمن الرحيم

د حج یو خو ضروری مسائل

من لسان شیخ الحدیث محمد یاربادشاہ صاحب رحمہ اللہ

(۱) اقسام د حج (۲) فرائض (۳) واجبات (۴) سنن (۵) مسنون طریقہ د تلبیہ (۶) فرق پہ مینخ د حج د نارینہ او زنانہ کنہ (۷) خصوصی احکام د زنانہ .

اقسام د حج :

حج پہ درے قسمہ دے : (۱) حج افراد (۲) حج تمتع (۳) حج قران

فی الاشعار :

حج یو داسے فریضہ دہ د سبحان

مال بدن پکنہ کریگی د انسان

علماء ذکر کری درے قسمونہ

یو افراد بل تمتع دے بل قران

حج افراد :

چہ د میقات نہ صرف د حج نیت اوتہری پدے قسم حاجی باندے دم

فی الشعر :

چہ میقات نہ صرف نیت پکنس د حج وی
دے افراد قربانی نشتہ پسدم خوان

حج تمتع :

چہ د حج پہ میاشت کنس د میقات نہ صرف د عمرے نیت وتپری د
عمرے نہ پس پہ اتمہ ورخ د ذی الحجی د حج نیت وکری .
فی الاشعار :

چہ د حج پہ میاشت کنس نیت ئے د عمرے وی
پہ اتمہ ذی الحجہ کنس شی حاجیان

تمتع سرہ دا حج دے موسوم شوم

تمتع د حج عمرے پکنس عیان

حج قران :

چہ د میقات نہ د حج او عمرے دواپو نیت اوکری او خان بہ د اختر د
ورخے پورے نہ حلالوی پہ حاجی قارن او متمتع دواپو باندے قربانی لازمہ

فی الاشعار :

چہ میقات نہ حج عمرے دواپو له نیت کری
تر اختر پورے حلال دے نہ کری خان

اصطلاح کنس پہ قران بللے کیپری

قربانی دہ دے دوہ قسمہ کنس قربان
یہ کتاب maktabatulishaat.com سے ڈاؤن لوڈ کیا گیا ہے۔

رائض د حج :

(۱) احرام (۲) تلبیہ (۳) طواف زیارت (۴) وقوف (ودریدل پہ عرفات)

فی الاشعار :

رائض د حج خلور دی خان خبر کرہ

تلبیہ پکنس وئیل دی پہ خہ شان

دریم طواف دے د زیارت زمونہ نصیب شی

عرفات کنس ودریدل دی پہ ما گران

واجبات د حج :

تعداد یؤلس : (۱) سعی پہ مینخ د صفا او مروی کنس (۲) وقوف پہ

عرفات د ماہنام پورے (۳) جمع پہ مینخ د ماسہنین او مازیگر مانخہ

کنس پہ عرفات کنس (۴) جمع پہ مینخ د ماہنام او ماسخوتن مانخہ کنس

پہ مزدلفہ کنس (۵) وقوف پہ مزدلفہ کنس (۶) تلل د مزدلفہ نہ مخکنس د

نور (نمر) ختلو نہ (۷) باقی درے ورخے درے وارہ جمرے ویشتل پس د

زوال نہ (۸) طواف وداع (۹) ذبح دپارہ د حاجی قارن او متمتع (۱۰)

سر خرول یا کمول (۱۱) پہ حالت د احرام کنس تلبیہ وئیل .

فی الاشعار :

واجبات د حج یؤلس دی طالبہ

وقوف سعی جمعیتن دی دوزمان

بل وقوف مزدلفہ کبھی بیا ترے تلل دی

د طلوع نہ مخکبھی مخکبھی شم قربان

د زوال نہ پس جمرے وارہ ویشتل دی

الوداع طواف بل ذبحہ د قسمان

سر خروول یا کمول ترے د ویختو دی

پہ احرام کبھی تلبیہ دہ مہربان

سنن د حج :

- (۱) طواف قدوم (۲) خکلول د حجر اسود یا مسح کول (۳)
- مسح د رکن یمانی (۴) دعا او استغفار او درود ونیل پہ حالت د سعی کبھی
- (۵) تکبیر (الله اکبر) ونیل پہ وخت د استقبال د حجر اسود کبھی (۶) تلبیہ ونیل
- پس د ہر فرض مانخہ نہ (۷) غسل یا اودس کول دپارہ د احرام (۸) دعا او
- استغفار او درود ونیل پہ حالت د طواف کبھی (۹) غسل یا اودس کول دپارہ د
- نوتلو حرم نہ (۱۰) پس د طواف نہ دوه رکعتہ نفل کول او آب زمزم خکول
- (۱۱) پہ جمرہ ویشتلو کبھی پہ ہر رمی (ویشتلو) تکبیر الله اکبر ونیل .

فی الاشعار :

پہ تعداد کبھی دا سنت کلواجبات دی

یو طواف دے د قدوم واورہ بیان

خکلول یا مسح کول د الحجر دی

استغفار دعا درود پہ دو مکان

مسح کول د یمانے رکن دی روره
استقبال کنس د حجر تکبیر کره جان

تلبیه ده پس د هر فرض مانخه نه

وضوء غسل کنس په یو کول اتیان

وضوء غسل نه یو کول دی للدخول

زم زم خکل پس د طواف نه رکعتان

د جمر و خه په ویشتهو کنس تکبیرونه

یولسم دم د سنن نه دا بیان

فرق په مینخ د حج د نارینه او زنانه کنس :

- (۱) نارینه به سر نه پتوی په حالت د احرام کنس او زنانه به ئه پتوی (۲)
- نارینه به گنډله جامه نه اغوندی او زنانه به ئه اغوندی (۳) نارینه به پرکے
- د خپو نه پتوی او زنانه به ئه پتوی (۴) نارینه به تلبیه په زوره وائی او
- زنانه به ئه په قلاړه وائی .

فی الاشعار :

په احرام کنس هر سره به سرتور سر وی

پتول د سر لازم دی په زنان

اغوستل د گنډل شوی للنسوان دی

استعمال ددم سروله دم عصیان

زنانه به تر گیتو ساتی خچے پتے
د رجالو دی بنکاره ساتل کعبان

تلبیه به نارینه په زوره وائی
زنانونو له په جهر کبش تاوان

خصوصی احکام د زنانه :

په حالت مهواری بیماری کبش ټول افعال کولے شی سواء د طواف او سعی
نه (۲) په حالت د بیماری کبش ټول اذکار کولے شی سواء د تلاوت نه
(۳) په صورت د بیماری کبش طواف زیارت ته حصاریدل ضروری دی او
طواف وداع ته حصاریدل ضروری نه دی .

فی الاشعار :

ټول افعال دے له جائز دی مهواری کبش
طواف سعی نه به لرم ساتی خان

دے حالت کبش د زیارت طواف کول دی

وداعی کبش لازم ندی کار آسان

بیماری کبش ټول اذکار دیله جائز دی

تلاوت به صرف نه کړی د قرآن

مسنون طریقہ د تلبیہ :

پہ تلبیہ کنب خلور خل ساہ ودریدل او دمہ کول ضروری دی یعنی داسے
وئیل :

لیک اللهم لیک لیک لا شریک لک لیک
ان الحمد والنعمة لک والملك لا شریک لک .

فی الاشعار :

خلور ساوو کنب وئیل د تلبیہ دی

پہ لیک لیک اول دوہ جملتان

پہ ثالث کنب پہ الملک وقف کول دی

لا شریک له ختم شو بیان

اتیمو سرہ تام شو پہ احسان د پاک سبحان

دا چونتس وہ ہجری او ووم تاریخ وو د شعبان

آخر کنب درنہ سوال دے تے قبول کرے مہربانہ

کرے دا مہ صدقہ چہ پناہ شم ددے جہان

۱۲ ذی قعدہ ۱۴۳۲ - ۲۹ : ۱۱ مدرسہ بعد الاسباقات الدرسيه .
ربنا تقبل منا انک انت السميع العليم اللهم اغفر لي ولوالدي والاساتذتي
اجمعين آمين .

(فرغت من الكتابة بمطابق يوم الاثنين ۸ جولائی ۲۰۱۳ عيسوی ربنا تقبل منا
انک انت السميع العليم وتب علينا انک انت التواب الرحيم کتبہ الاحقر غلام نبی)